

اصول اخلاقی انتشار مقاله

دسترسی آزاد و رایگان به مقاله‌ها فصلنامه (پژوهش‌های سیاسی جهان اسلام) نشریه‌ای با دسترسی باز و آزاد به مقاله‌های منتشر شده است. در نشریات با دسترسی آزاد، دسترسی به فایل تمام متن مقالات فراهم و رایگان است.

This is an **Open Access** Journal

حق نشر فصلنامه (پژوهش‌های سیاسی جهان اسلام) تحت قوانین گواهینامه بین‌المللی کپی‌رایت کامنز منتشر می‌شود. براساس این گواهینامه، نشریه اجازه اشتراک، انطباق و تخصیص مقالات منتشر شده را می‌دهد.

Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0)

سیاست اخلاقی سیاست‌های اخلاقی فصلنامه علمی-پژوهشی «پژوهش‌های سیاسی جهان اسلام» به‌طور داوطلبانه براساس اصول کمیته بین‌المللی اخلاق نشر (COPE) و همچنین رعایت منشور اخلاقی نشریات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری جمهوری اسلامی ایران است و خود را ملزم به رعایت اصول ارزش‌های اخلاق حرفه‌ای می‌داند. مؤلفان، داوران، دبیران علمی و سردبیر در همکاری با این نشریه باید این اصول اخلاقی را رعایت کنند.

نمودار کمیته اخلاق انتشار (COPE) به زبان فارسی شروح اصول کمیته بین‌المللی اخلاق نشر (COPE) منشور اخلاق پژوهش نشریات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

گزیده اصول اخلاقی نگارش مقاله

- مقاله باید بدیع باشد (ترجمه، اقتباس و ... نباشد).
- سهم هر نویسنده به دقت مشخص شود.
- ارجاع‌ها دقیق باشد.
- نقل‌قول‌ها به‌طور کامل مشخص گردد.
- مقاله متناسب با نیاز در رشته مختص به خود تدوین شود.
- منابع اصیل باشد (ارجاع به آثار دست‌چندم و منابع اینترنتی مجاز نیست).
- نویسنده شرایط نشریه را به دقت مطالعه کرده باشد.
- نقل از نشریه با ذکر منبع بلامانع است.

گزیده شرایط دریافت مقاله‌های علمی از سوی نشریه

- نشریه از دریافت مقاله‌های پژوهشی معتبری که حاوی مطالب و نکات علمی جدید و غیراقتباسی باشد استقبال می‌کند و از چاپ مقاله‌های مبتنی بر گردآوری یا ترجمه معذور است.

- حق انتشار مقاله، پس از پذیرش، برای نشریه محفوظ است و نویسنده مجاز به انتشار آن در دیگر نشریه‌های داخلی و خارجی نیست. همچنین فقط مقاله‌هایی در مجله چاپ می‌شود که پیشتر در جای دیگری منتشر نشده باشد.
- نشریه در پذیرش، رد، اصلاح و ویرایش مقاله‌های دریافتی آزاد است.
- پذیرش اولیه مقاله مشروط به رعایت کردن اصول اخلاقی نگارش علمی و شرایط تدوین علمی مقاله است. پذیرش نهایی و چاپ مقاله منوط به تأیید داوران است و در هر صورت، نتیجه به صاحب‌انر اعلام خواهد شد.

سرقت علمی ثبت مقاله در سامانه فصلنامه « پژوهش های سیاسی جهان اسلام » با ارسال ایمیل به کلیه نویسندگان مقاله اطلاع داده خواهد شد؛ بدیهی است درج نام نویسندگان در مقاله به منزله نقش اساسی ایشان در تدوین مقاله است، در صورتی که نویسندگان مقاله در تدوین مقاله نقشی نداشته‌اند و از نام آنها سوءاستفاده شده است، لازم است مراتب را بلافاصله از طریق ایمیل دریافتی اطلاع دهند. همه نویسندگان مقاله در مورد اصالت اثر مسئول هستند. فصلنامه « پژوهش های سیاسی جهان اسلام » در تلاش است تا تمامی مقالات ارسالی به سامانه نشریه قبل از ورود به فرآیند داوری از طریق یک سامانه مشابهت یاب بررسی گردد. اما در حال حاضر، در بررسی اولیه از سرویس جست‌وجوی گوگل و سامانه‌های رایگان فارسی استفاده می‌شود و در بررسی‌های بعدی تا اطلاع ثانوی از سامانه برخط مشابه‌یاب (سمیم نور) بهره می‌برد. از این رو به نویسندگان نیز پیشنهاد می‌شود برای اطمینان از نبود موارد تخلف، از سامانه‌های مشابه‌یاب از جمله سامانه (سمیم‌نور) استفاده نمایند و گواهی تأیید سامانه را به نشریه ارسال نمایند. گفتنی است که حق ارزیابی و پیگرد موارد سرقت علمی برای فصلنامه « پژوهش های سیاسی جهان اسلام » محفوظ است. لازم به ذکر است که به‌زودی، بررسی مقاله‌های ارسالی از طریق **سامانه همانندیاب یکتاوب** میسر خواهد شد.

دست‌رسی به سامانه مشابه‌یاب سمیم‌نور

براساس تعریف کمیته بین‌المللی اخلاق انتشار (COPE)، سرقت علمی (Plagiarism) به استفاده غیرعمدی یا دانسته یا بی‌ملاحظه از کلمه‌ها، ایده‌ها، عبارت‌ها، ادعاها یا استنادهای دیگران بدون قدردانی و توضیح و استناد مناسب به اثر، صاحب‌اثر یا سخنران ایده گفته می‌شود. از این‌رو انتظار می‌رود که نویسندگان آثار علمی در اثر خود استفاده از آثار دیگران را با دقت ثبت کنند و این استفاده را به نحو متناسب به آگاهی مخاطبان برسانند تا علاوه بر حفظ صداقت، از اتهام فریبکاری، سهل‌انگاری و سرقت علمی مصون بمانند.

موارد زیر مصداق سرقت علمی به‌شمار می‌آیند:

- ثبت مقاله دیگری به نام خود
- درج نام نویسندگان و پژوهشگرانی که در مقاله نقشی ندارند.
- کپی‌برداری یا تکرار بخش‌های قابل‌توجهی از مقاله دیگر (حتی اگر مقاله کپی‌شده و بدون ارجاع مربوط به یکی از نویسندگان مقاله جدید باشد).
- طرح نتیجه‌های حاصل از پژوهش‌های دیگران به نام خود
- چاپ تکراری یک مقاله از سوی یک نویسنده در چند نشریه
- بیان نتیجه‌های نادرست و خلاف یافته‌های علمی یا تحریف نتیجه‌های حاصل از پژوهش
- استفاده از داده‌های نامعتبر یا دست‌کاری در داده‌های پژوهش

برخورد با سرقت علمی موارد سرقت علمی توسط مسئولان نشریه بررسی می‌شود. به‌علاوه برای حراست از اعتبار و زحمات دیگر پژوهشگران، بدون هیچ تساهل و چشم‌پوشی با توجه به میزان سرقت علمی به شرح ذیل برخورد قانونی می‌گردد:

- مقاله رد خواهد شد و در صورت چاپ از روی سایت‌ها برداشته خواهد شد.
- طی یک نامه رسمی پرونده سرقت علمی با سایر دانشگاه‌ها و نشریه‌های داخلی و خارجی مرتبط به اشتراک گذاشته خواهد شد.
- مراتب طی یک نامه رسمی به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)، دانشگاه‌ها، مؤسسه‌ها، نشریه‌ها و هر محلی که نویسندگان از امتیاز چاپ این مقاله استفاده کرده‌اند، اطلاع داده خواهد شد.

وظایف و مسئولیت‌های نشریه

- (پژوهش‌های سیاسی جهان اسلام) متعهد است که تصمیمات اتخاذشده در رابطه با رنوشتهای ارسال‌شده مقاله‌ها تنها براساس داوری‌های تخصصی و حرفه‌ای بوده و از علایق شخصی به دور باشد.
- این نشریه متعهد به حفظ صیانت از سوابق دانشگاهی و تحقیقاتی است.
- این نشریه رعایت اصول اخلاقی از سوی سردبیر، دبیران علمی، هیئت‌تحریریه و داوران را کنترل می‌کند.
- این نشریه پیوسته در حال بررسی مقالات برای جلوگیری از سرقت ادبی، تقلب و سوءرفتارهای احتمالی است.
- این نشریه در مواقع نیاز اصلاحات، توضیحات و واپس‌گیری‌های لازم را انجام خواهد داد.
- این نشریه در صورت اثبات هر سوءرفتار با آن برخورد خواهد کرد.

وظایف و مسئولیت‌های سردبیر و دبیران علمی

- دبیران علمی این نشریه باید رنوشتهای ارسال‌شده را تا هنگام انتشار، به‌طور محرمانه نگه دارند.
- سردبیر، دبیران علمی و داوران تصمیمات موردنظر در رابطه با انتشار یا عدم انتشار یک رنوشته را اتخاذ می‌کنند.
- دبیران علمی این نشریه باید اصل بی‌نامی داوران را حفظ کنند.
- دبیران علمی این نشریه باید از تعارض منافع جلوگیری کنند.
- دبیران علمی این نشریه ملزم به صیانت علمی و تلاش برای رفع نیازهای علمی خوانندگان خود هستند.
- دبیران علمی این نشریه سرقت ادبی و تقلب و کلاهبرداری‌های احتمالی را شناسایی کنند و در موارد نیاز اصلاحات، توضیحات، و واپس‌گیری‌ها و عذرخواهی‌ها را ارائه دهند.
- دبیران علمی این نشریه باید ذهن خود را فقط بر روی محتوای عقلانی متمرکز و محدود کنند.

- دبیران علمی این نشریه نباید اطلاعات رونوشت‌ها را برای افرادی غیر از نویسندگان، نویسندهٔ مسئول و داوران فاش کنند.
- رونوشت‌های منتشرنشده توسط دبیران علمی و یا اعضای دیگر برای مقاصد شخصی مورد استفاده قرار نخواهد گرفت.

وظایف و مسئولیت‌های داوران

- داوران این نشریه می‌بایست با دبیران علمی برای تصمیم‌گیری در رابطه با انتشار رونوشت‌های ارسال شده همکاری کنند.
- داوران دعوت شده به این نشریه باید در محرمانه نگه‌داشتن رونوشت‌های ارسال شده تلاش کنند.
- داوران باید نظرات خود را به دبیران علمی برای تصمیم‌گیری در رابطه با انتشار یا عدم انتشار رونوشت در زمان لازم ارائه دهند.
- داوران هم‌تا ملزم به رعایت محرمانگی رونوشت‌های ارسال شده و عدم استفاده از اطلاعات آن‌ها برای مقاصد شخصی هستند.
- نظرات داوران در رابطه با رونوشت‌های ارسال شده باید فنی و تخصصی باشد.
- در صورت تعارض علاقه میان داوران با نویسندگان، شرکت‌ها یا مؤسسات، نیاز است از داوری پرهیز شود تا این امر به‌دست داور دیگری صورت گیرد.
- داوران باید تعارض علاقه را افشا کنند.

وظایف و مسئولیت‌های نویسندگان

- رونوشت‌ها باید با نگارش صحیح و بهره‌گیری از اصطلاح‌های مناسب ارسال شود.
- رونوشت‌ها نباید در جای دیگری (به جز در قالب چکیده یا بخشی از یک سخنرانی، مقالهٔ مروری یا پایان‌نامه) چاپ شده باشند یا توسط نشریهٔ دیگری در دست بررسی باشند.
- نویسندهٔ مسئول باید از رضایت دیگر نویسندگان همکار مطمئن شود.

- نویسنده باید از مؤسسه‌ای که رونوشت ارسال شده مربوط به آن است کسب اجازه کرده و از آن اطمینان حاصل کند.
- نویسندگان باید اجازه بدهند تا مقاله برای خوانایی بهتر ویرایش شود.
- از نویسندگان انتظار می‌رود تا حامی مالی را برای اجرا و آماده‌سازی روند تحقیق به‌طور خلاصه بیان کنند.
- سیاهه تعهد اخلاقی باید از سوی نویسندگان امضا شود.
- در نشریه‌های دسترسی آزاد، نویسندگان حق مالکیت مقاله خود را دارند اما به عموم افراد نیز اجازه داند، چاپ و توزیع مقاله خود را می‌دهند.
- نویسندگان یک مقاله باید توافق کنند که نویسنده مسئول، فرآیندهای بازنگری مقاله را برعهده گیرد.
- هنگامی که نویسندگان مقاله خطای مهمی را در کارشان دیدند، می‌بایست به‌سرعت دبیر علمی نشریه را برای تصحیح آن مطلع کنند.
- به نویسندگان پیشنهاد می‌شود پیش از ارسال مقاله به سامانه نشریه، با بهره‌گیری از سامانه‌های مشابه‌یاب علمی از نبود موارد احتمالی سرقت علمی اطمینان حاصل گردد.
- بخش راهنمای نویسندگان برای نگارش و ارسال مقاله مطالعه گردد.

مصادیق نقض اصول اخلاقی انتشار از سوی نویسندگان

سرقت علمی: سرقت ادبی به معنای استفاده عمدی از مقالات یا ایده‌های شخص دیگر به نام خود است. استفاده از یک جمله شخص دیگر یا حتی جملات قبلی شخص نویسنده بدون ذکر منبع، سرقت محسوب می‌شود.

داده‌سازی و تحریف: داده‌سازی هنگامی است که محقق در عمل مطالعه‌ای را انجام نداده اما داده و نتیجه‌گیری ارائه می‌دهد. تحریف نیز هنگامی رخ می‌دهد که تحقیقی را انجام داده اما داده‌ها و نتایج آن را تغییر می‌دهد.

ارسال همزمان: هنگامی است که رونوشت یک مقاله همزمان به دو نشریه ارسال می‌شود.

ارسال دونسخه‌ای (المثنی): هنگامی رخ می‌دهد که دو یا چند مقاله دارای فرضیه‌ها، داده‌ها و نتیجه‌های

یکسان هستند.

ارسال تکراری (اضافی): به معنی تقسیم یک مطالعه به مقاله‌های متعدد و ارسال آن‌ها می‌باشد.

سهیم کردن نادرست نویسنده دیگر: همه نویسندگانی که نامشان در مقاله درج شده است می‌بایست در انجام آن سهیم باشند. در غیراین صورت، تخلف محسوب می‌شود.

دست‌کاری منابع: هنگامی است که در قسمت پایانی یک رونوشت منابع متعددی ذکر می‌شود، درحالی‌که در محتوای متن نامی از آن‌ها درج نشده است.